

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat  
T.a.v. Mw. mr. drs. M.C.G. Keijzer, Staatssecretaris  
Postbus 20401  
2500 EK DEN HAAG

Woerden, 6 mei 2019

Betreft: Franchisewet - reactie Franchisenemers Netwerk Nederland  
Onze ref.: FNN/cn/FNN19.102

Geachte mevrouw Keijzer,

Zoals u weet, is Franchisenemers Netwerk Nederland (FNN) een enthousiast voorvechter van de Franchisewet. Om tot een evenwichtiger positie te komen tussen franchisenemers en franchisegevers is dit een noodzakelijk middel; contractvrijheid van de franchisegevers ten koste van die andere contractpartij, de franchisenemers, heeft simpelweg tot te grote en structurele onevenwichtigheid geleid. Om verschillende redenen zien we ons op dit moment zelfs genoodzaakt om u te vragen de Franchisewet prioriteit te geven in de, ongetwijfeld, volle werkagenda van uw ministerie.

De eerste reden is gelegen in het feit dat honderden MKB franchisenemers de moeite hebben genomen te reageren op de consultatie inzake uw wetsvoorstel. Een zeer aanzienlijk deel heeft dit anoniem gedaan, omdat zij hun mening niet openbaar durfden neer te leggen, deels uit angst voor repercussies van de franchisegever. Dit hebben franchisenemers ons laten weten. Helaas hebben zij, net als de overige franchisenemers en hun belangenbehartigers nu ruim drie maanden na sluiting van de termijn nog geen enkele reactie mogen vernemen over de voortgang. De noodzaak van een snelle introductie van de Franchisewet is door franchisenemers in de consultatiereacties nadrukkelijk aangegeven, het traject loopt al jaren en is onverminderd actueel. Door de recente ontwikkelingen die plaatsvinden is dit alleen maar dringender geworden.

Een andere, minstens zo belangrijke reden is dat veel franchisenemers van onze partners binnen Franchise Netwerk Nederland, momenteel meer contractdruk dan ooit ervaren. Het zijn goede aanwijzingen dat franchisegevers momenteel anticiperen op de aangekondigde Franchisewet. Kenmerkend is bijvoorbeeld de trend dat franchisegevers contractvernieuwingen steeds vaker onaangekondigd aan de franchisenemersvereniging en/of individuele franchisenemers voorleggen. Daarbij wordt vaak op voorhand aangegeven dat er minimale onderhandelingsruimte bestaat, en wordt door het stellen van zeer korte reactietijden veel druk op de franchisenemers of hun vertegenwoordigers, de dealer-/franchisenemersvereniging, uitgeoefend. Goed inhoudelijk overleg wordt hierdoor vrijwel onmogelijk gemaakt. Dit terwijl er op tal van belangrijke onderwerpen voor de franchisenemers vaak verslechtingen ten opzichte van de huidige contracten worden doorgevoerd.

Opvallend is verder de huidige toename van wijzigingen van franchisecontracten, bijvoorbeeld door e-commerce, nog ruim voordat de termijn van het contract is verstreken. Franchisegevers maken haast met het aanbieden van (verslechterde) langdurige franchisecontracten, vooruitlopend op de nieuwe wetgeving. Daarmee lijken franchisegevers voor zichzelf een "garantie" in te bouwen voor wat betreft de looptijd van het contract, zodat na de introductie van de Franchisewet niet op korte termijn een nieuw contract aangeboden hoeft te worden dat moet voldoen aan de dan geldende wettelijke verplichtingen.

Ook op andere punten zien wij dat reeds geanticipeerd wordt op de komst van de Franchisewet. In toenemende mate worden bestaande overlegbepalingen uitgehold. We zien inmiddels zelfs bepalingen in bijvoorbeeld dealercontracten voorbijkomen waarin wordt gesteld dat de dealer niet zal worden beschouwd als franchisenemer én dat hij zich er ook niet op zal beroepen - direct dan wel indirect - dat hij als franchisenemer moet worden beschouwd.

Vanwege nieuwe marktontwikkelingen zien we in nieuwe contracten nieuwe (e-com) ontwikkelingen, zoals de steeds ruimere (en in sommige gevallen zelfs ongelimiteerde) mogelijkheden voor de franchisegever om buiten de vereniging van franchisenemers en/of individuele franchisenemers om, direct aan eindgebruikers te verkopen. Maar ook de manier waarop (klant)data worden gedeeld en gebruikt - waarbij de klantdata die franchisenemers verzamelen door de franchisegever voor deze directe verkoop gebruikt worden.

Ontwikkelingen die toekomstig ondernemerschap markeren, het verdienmodel veranderen en juist om nauwere samenwerking tussen franchisenemers en franchisegevers vragen. We zien echter vooral een tegengestelde beweging. Franchisegevers behouden zichzelf allerlei rechten voor ten koste van franchisenemers, zonder dat franchisenemers hiervoor op enige compensatie kunnen rekenen. De positie van franchisenemers wordt hierdoor nog meer verslechterd ten opzichte van de franchisegever én ten opzichte van de klant. Niet incidenteel, maar structureel.

Accurate, tijdige informatievoorziening en duidelijkheid over de positie van de franchisevereniging, zoals verwoord in de Franchisewet, is cruciaal tijdens de afwikkeling van een faillissement en overname. Te vaak zijn de voorstellen over de rug van de franchisenemer al in beton gegoten, zoals recente voorbeelden helaas maar weer eens bewijzen.

We komen daarnaast ook in toenemende mate afspraken tegen tussen franchisegever en franchisenemer op plekken, waar je deze niet zou verwachten. In sommige verwerkerovereenkomsten, opgelegd door de franchisegever zijn afspraken opgenomen die thuishoren in een franchiseovereenkomst. Dit benadrukt het grote belang om de Franchisewet dwingendrechtelijk van toepassing te laten zijn op iedere rechtsverhouding die volgens de wet als franchise kwalificeert.

Gegeven de snelheid van veranderingen in de markten en contracten van de totale achterban van Franchise Netwerk Nederland achten wij de Franchisewet een noodzakelijk middel om de positie van de MKB franchisenemer te versterken.

Wij doen daarom een dringend beroep op u om ervoor te zorgen dat deze wet op een zo kort mogelijke termijn in de Tweede Kamer behandeld kan worden. De nood is hoog en de franchisenemers vertrouwen op u als Staatssecretaris van EZK, met de belangen van het MKB in uw portefeuille, om nu met spoed ook voor hen tot eerlijkere handelspraktijken te komen, waar dit al zo lang geregeld is voor anderen, zoals de handelsagent.

Graag lichten wij het bovenstaande toe in een gesprek met u. Hiervoor zullen we contact opnemen met uw secretariaat.

Een gelijklopende brief is door ons naar de heer drs. S. Dekker, minister voor Rechtsbescherming gestuurd.

Met vriendelijke groet,  
namens Franchisenemers Netwerk Nederland,



dr. Brigitte I. van der Burg  
woordvoerder